

2.) Kus histórie

45

- Ročník:** 5. ročník ZŠ
- Téma:** Fotografia, obrázok ako historický prameň
- Téma GV:** Kultúrna rozmanitosť, globálne kultúrne vplyvy, vedomie odlišnosti a podobnosti
- Čas:** 1 vyučovacia hodina, t. j. 45 minút
- Pomôcky:** obrázky, fotografie historických pamiatok, obálky (podľa veľkosti fotografií), mapa sveta, mapa Slovenska
- Ciele:** **Žiak/žiačka má:**
- vedieť pracovať s fotografiou ako historickým prameňom;
 - uvedomiť si kultúrnu rozmanitosť na Slovensku, kultúrne stopy ovplyvňujúce život človeka v minulosti a súčasnosti.

Postup:

Evokácia – 10 minút

10

1

Opýtajte sa v úvode hodiny žiakov, či vedia, aký nápis je na fotografii (obrázku) a kde sa tento nápis nachádza. Z akej krajiny, ríše pochádzajú jeho autori? Aké iné stopy a vplyvy sa zachovali na Slovensku?

< Obrázok č. 1

Víťazstvu cisárov a vojska, ktoré v počte 858 vojakov II. légie sídlilo v Laugaríciu (nápis na trenčianskej skale)

2

Čo bolo inšpiráciou Sochy malej morskej víly? Kde sa nachádza táto socha?

< Obrázok č. 2

Socha malej morskej víly v Kodani

Žiakom následne vysvetlite, že podobné zaujímavosti budú na hodine odkrývať kus histórie. Zároveň si zasúťažia.

Uvedomenie si významu – 25 minút

- 3** Žiakov rozdeľte do skupín (3- až 4-členných). Každá skupina dostane jednu obálku, v ktorej sa nachádzajú detaily troch pamiatok. (Detaily si pripravte vopred, využite detaily pamiatok svojho regiónu, Slovenska, prípadne aj sveta.) Snažte sa vybrať obrázky, ktoré reprezentujú rozmanitosť Slovenska – napríklad synagógy, budovy, ktoré nesú vplyv iných kultúr.
- 4** Skupina žiakov identifikuje pamiatky, označí ich na mape. Ak sa skupine podarí identifikovať pamiatky na základe detailu, získa 15 bodov. Ak ju neidentifikuje, dostane obálku č. 2, kde je pripravená väčšia časť pamiatky, teraz za identifikáciu získa skupina 10 bodov. Ak sa to nepodarí, použijeme obálku č. 3, v ktorej sa nachádza celá pamiatka aj s okolím, teraz však získa skupina za označenie na mape len 5 bodov.

Reflexia – 10 minút

5 Skupina prezentuje čo o pamiatkach pomocou fotografie zistila:

- Čím je každá pamiatka zaujímavá?
- Aký mala a má význam?
- Kedy vznikla?
- Na čo slúžila?
- Aký kultúrny vplyv prezentuje?
- Je to náboženská, alebo civilná stavba?
- Na čo slúži v súčasnosti?
- Vymenujte príklady kultúrnej rozmanitosti zo súčasnosti, ktoré môžete nájsť vo svojom meste (v prípade obcí napríklad v okresnom meste). Napríklad etnické reštaurácie, kultúrne centrá, náboženské stavby a podobne.
- Aký odkaz by mohla mať do budúcnosti?
- Ako by sme mali správať k pamiatkam, kultúrnym stopám okolo nás? Žiaci navrhnú riešenie, ktoré možno realizovať.

1. Môžete zadať žiakom malý projekt: urobiť fotografie budov v meste, obci, ktoré predstavujú iný ako slovenský kultúrny vplyv. Môžu to byť napríklad reštaurácie, menšinové kultúrne centrá, kaviarne a podobne. Túto úlohu môžete zadať pred vyučovacou hodinou a diskutovať o tom, aké je Slovensko rozmanité a ako vždy bolo. Alebo po vyučovacej hodine ako projekt, ktorý nadväzuje na tému hodiny.
2. Na úvod môžete so žiakmi urobiť pojmovú mapu k téme historický prameň. Tému môžete spracovať spolu s vyučujúcimi geografie, podporíte medzipredmetové vzťahy.

Informačné zdroje:

www.pamiatkynaslovensku.sk
www.sedem-divov.szm.com/slovenskych_7_divov.htm
www.kamnavylet.sk
www.dejinslovenska.eu/DIVY-SVETA.html
www.visitslovakia.com
www.slovakregion.sk/unesco

Foto:

Rímsky nápis
<http://turista.teplice.sk/pruvodce/17812/>

Príloha

na inšpiráciu, ak chceme využiť svetové pamiatky

